

Til beslutningsforslag nr. B 40

Folketinget 2017-18

Betænkning afgivet af Forsvarsudvalget den 7. december 2017

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at trække aktstykke 31 af 16. november 2017 om køb af nye kampfly tilbage fra Finansudvalget

[af Eva Flyvholm (EL), Josephine Fock (ALT) og Holger K. Nielsen (SF) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 28. november 2017 og var til 1. behandling den 5. december 2017. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Forsvarsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 2 møder.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Landskampagnen Nej Tak.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 47 spørgsmål til forsvarsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, DF, V, LA, RV og KF) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse*.

Et *mindretal* i udvalget (EL, ALT og SF) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* i udvalget (IA) vil stemme hverken for eller imod beslutningsforslaget.

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Marie Krarup (DF) Søren Espersen (DF) Jan Erik Messmann (DF) Jeppe Jakobsen (DF) Henrik Brodersen (DF)

Susanne Eilersen (DF) Peter Juel Jensen (V) Jakob Ellemann-Jensen (V) Marcus Knuth (V) Kristian Pihl Lorentzen (V)

Torsten Schack Pedersen (V) Michael Aastrup Jensen (V) Villum Christensen (LA) Carsten Bach (LA)

Rasmus Jarlov (KF) fmd. Annette Lind (S) Bjarne Laustsen (S) Henrik Dam Kristensen (S) Jan Johansen (S) nfmd.

Jesper Petersen (S) Simon Kollerup (S) Trine Bramsen (S) Nick Hækkerup (S) Eva Flyvholm (EL) Nikolaj Villumsen (EL)

Rasmus Nordqvist (ALT) Martin Lidegaard (RV) Holger K. Nielsen (SF) Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1

Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende B 40

Bilagsnr.	Titel
1	Henvendelse af 29/11-17 fra Landskampagnen Nej Tak
2	Tidsplan for udvalgets behandling af beslutningsforslaget
3	Aktstykke nr. 31
4	1. udkast til betænkning
5	Rigsrevisionens notat om beretning om Forsvarsministeriets beslutningsgrundlag for køb af 27 F-35-kampfly
6	Kopi af forsvarsministerens svar på aktstykke 31 – spørgsmål 3, 5, 6 og 7
7	Kopi af forsvarsministerens fortrolige svar på aktstykke 31 – spørgsmål 1, 2, 4 og 8

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende B 40

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvordan Forsvaret vil mindske støjgenerne, når F-35-kampflyene er på vingerne, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan Forsvarsministeriet vil sikre, at støjisoleringen og erstatningsordningerne efterlever omfanget af omkostningerne og støjgener, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om, hvorfor Forsvarsministeriet har valgt at tilbageholde oplysninger om, hvilke områder der vil overskride de gældende støjgrænseværdier, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvorfor Forsvarsministeriet pludselig har ændret standpunkt omkring budgettering, når ministeriet hele tiden har været bevidst om, at der vil være en overskridelse af de gældende grænseværdier i visse områder omkring Flyvestation Skrydstrup, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvorfor Forsvarsministeriet først har valgt at afholde borgermødet, halvandet års tid efter beslutningsgrundlaget for køb af 27 F-35-kampfly er vedtaget, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, hvordan beløbet på 189,0 mio. kr., der afholdes af bevillingen af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse til programorganisationen bag materielanskaffelserne, er blevet fastsat, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm., om beboere omkring Flyvestation Skrydstrup kan forvente, at beløbet på 189,0 mio. kr. er budgetteringen til compensation og opkøb af deres huse på grund af støj fra F-35-kampfly, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvorfor Forsvarsministeriet på nuværende tidspunkt ikke har lavet miljøberegninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 9 Spm. om, hvorfor Forsvarsministeriet ikke kan offentliggøre en vurdering af miljøpåvirkningen uden for flyvestationen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om, hvordan Forsvarsministeriet stadig kan være tilfreds med de foreløbige støjberegninger af F-35-kampfly, når de blot viser, at de gældende grænseværdier på nogle tidspunkter af døgnet vil blive overskredet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm., om anlægsprojektet på flyvestationen vil blive gennemført på baggrund af en anlægslov, der skal vedtages i Folketinget, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvordan Forsvarsministeriet fremadrettet vil sikre en bedre dialog og inddragelse af lokalbefolkningen, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om, hvad der skal ske med de huse, som ikke bliver eksproprieret og heller ikke kan blive solgt, fordi de ligger uden for støjzonen, men alligevel vil opleve voldsomme støjgener, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvordan man vil sikre, at piloterne i de nye kampfly overholder flybanerne af hensyn til både lovgivningen og lokalbefolkning, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om, hvordan man vil sikre, at beregningsmodellerne stemmer overens med den virkelige miljøpåvirkning og støjbelastninger – både i forhold til vind og vejr og støjniveauet – når kampflyene er kommet på vingerne i 2022, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om, hvem der skal sikre, at støjgrænserne bliver overholdt de efterfølgende år, hvis beboere oplever støjgener, som mange allerede på nuværende tidspunkt oplever med F-16-kampfly i nærområdet omkring Flyvestation Skrydstrup, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvorfor der ikke er foretaget opfølgende målinger af F-16-kampfly, når beboere oplever voldsomme støjgener af F-16-kampfly, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvordan Miljøstyrelsens godkendelse af både udbygningen af Flyvestation Skrydstrup og støjberegninger kan blive foretaget på under 2 år, når det tager 2-3 år at få miljøgodkendelse til udbygningen af et hus, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 19 Spm. om, hvorfor man ikke har afsat penge til opfølgende støjmålinger, når F-35-kampfly er på vingerne i 2022, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 20 Spm. om, hvorfor man ikke har brugt målinger og erfaringer fra Holland og Norge, når de allerede har påbegyndt flyvningen af F-35-kampflyene, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 21 Spm., om ministeren finder, at man bør se på lovgivningen bag støjberegningerne for at sikre, at ingen vil blive snydt, når de nye beregninger af F-35 er foretaget, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 22 Spm., om der vil blive fortaget en VVM (vurdering af virkninger på miljøet) og MV (miljø vurdering) af udbygningen af Flyvestation Skrydstrup, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 23 Spm. om, hvem der tog beslutning om også at lave dimensioneringsrapporten om antallet af kampfly, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 24 Spm., om ministeren vil redegøre for prisen på kampflyene – herunder både indkøbspris og driftsomkostninger og øvrige udgifter, og om priserne er oplyst i faste priser, samt oplyste, hvor og hvornår priser på kampflyene har været oplyst fra ministeriet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 25 Spm., om ministeren vil indgå kontrakt på 21 kampfly i ét hug, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 26 Spm., om der vil blive stillet faste krav til prisen, og om der er muligheder for at bakke ud, hvis kontrakten ikke overholdes, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 27 Spm. om forventningen til den gennemsnitlige samlede flyvetid på hele F-35-flåden, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 28 Spm. om, hvad piloterne siger til, at de forventes at skulle flyve meget mere, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 29 Spm. om, hvad forlængede reparationstider på cirka et halvt år vil betyde for F-35-kapaciteten i Danmark, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 30 Spm., om ministeren vil bekræfte, at muligheden for, at bygningerne til F-35 bygges langs den nordlige del af landingsbanen for at genere beboerne mindre, også skal undersøges, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 31 Spm. om, hvordan udviklingen i driftbevillinger i forbindelse med F-35 ventes at ville se ud for perioden 2018-2027, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 32 Spm., om ministeren vil give en samlet oversigt over de udgifter til flykøbet, som ikke er indeholdt i aktstykket 31, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 33 Spm., om Forsvarsministeriets øvrige driftsudgifter i relation til kampflykapaciteten anslået til 3,8 mia. kr. vil blive forelagt Finansudvalget, før de anvendes i anskaffelsesperioden, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 34 Spm., om ministeren vil uddybe afsnittet i aktstykket om status i forligskredsen inden kontraktindgåelse om de sidste seks fly, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 35 Spm., om den ansøgte bevilling på 16.378,4 mio. kr. skal forstås sådan, at der efterfølgende inden for denne ramme kan disponeres uden inddragelse af Folketinget frem til 2027, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 36 Spm. om, hvilke muligheder Danmark har for at søge erstatning eller gå ud af købskontrakten, hvis der efter levering af flyene viser sig at være fejl og mangler, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå

- 37 Spm., om eventuelle klager over flyene skal gå direkte til Lockheed Martin eller gennem F-35 Joint Program Office, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 38 Spm. om, hvor Joint Program Office er placeret, og hvem der har den øverste ledelse af JPO, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 39 Spm. om, hvordan købet af F-35 påvirker den faktiske og strukturelle saldo på statsbudgettet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 40 Spm. om kommentar til Rigsrevisionens kritiske kommentar til beslutningsgrundlagets forudsætninger om synergieffekter, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 41 Spm. om kommentar til dimensioneringsrapportens forudsætninger om ændringer i piloternes arbejdsforhold – også i relation til Rigsrevisionens bemærkninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 42 Spm. om fire lande, der forventer 250 timer årlig flyvetid, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 43 Spm., om Danmark får nogen garantier for kampflyenes levetidsomkostninger, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 44 Spm., om der vil være nogen mulighed for at træde ud af kampflykøbet, når kontrakterne først er underskrevet, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 45 Spm. om en nærmere beskrivelse af de i beslutningsgrundlaget angivne usikkerheder i levetidsomkostningerne, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 46 Spm. om kommentar til Rigsrevisionens estimat, at de samlede levetidsomkostninger kommer til at ligge mellem 60 og 87 mia. kr., til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå
- 47 Spm. om en beskrivelse af den »avancerede periodisering«, som giver en samlet levetidsomkostning på 66,1 mia. kr. – jf. dimensioneringsrapporten side 5 og Rigsrevisionens rapport, til forsvarsministeren, og ministerens svar herpå